

INTRANET PORTAL ZA POTREBE OSNOVNIH ŠOL

Boštjan Mohorič

bostjan.mohoric1@guest.arnes.si;
OŠ Davorina Jenka Cerklje na Gorenjskem

Povzetek

V prispevku je prikazan intranetni portal, kot orodje, ki bi lahko postalo nepogrešljiv del sodobne šole. Izdelana je splošna zasnova intraneta za potrebe osnovne šole. Kratko so opisane funkcije, ki bi jih na portalu uporabljali zaposleni, starši in učenci. Podan je tudi praktičen primer portala na konkretni šoli.

Ključne besede: intranet, šola, portal

Abstract

In this article, I would like to present an intranet portal as a tool which could become an indispensable tool of modern school. General ideas on how an intranet portal should look is mentioned. It is shown what the intranet could offer to employees, parents and students. A practical example of intranet portal is given. The portal will be developed step by step in the future.

Key words: intranet, school, portal.

UVOD

Povsod po svetu je intranet postal nepogrešljiv del delovnega okolja. Za iskanje marsikaterega dokumenta, ki nekje že obstaja, je namreč potrebno preložiti kup papirja in preiskati dobršen del datotek in map, ki se nahajajo na skupnem strežniku. To pa vzame komu, ki je nevedč takega dela, veliko časa. Zato je smiselno razmišljati o uvedbi intranet aplikacij, s katerimi lahko lažje dostopamo do podatkov in informacij ki jih iščemo, v nekaj trenutkih.

Ob pojavu in nato široki uporabi spleta in spletnih tehnologij so pričeli nastajati prvi intraneti, ki so omogočali uporabnikom dostop, objavo in razdeljevanje informacij. Intranet je notranji informacijski sistem zaključene skupine uporabnikov, ki temelji na TCP/IP-ju in storitvah interneta. Uporabniki iščejo informacije s pomočjo iskalnih orodij preko ključnih besed ali pa se s klikanjem sprehajajo med različnimi kategorijami, ki združujejo informacije in jim ni potrebno poznati aplikacij, ki dajejo te informacije, ali lokacij, na katerih so ti podatki fizično shranjeni. Na naši osnovni šoli že dalj časa ugotavljamo, da je nujno potrebna prenova določenih procesov, ki bodo omogočili boljše in bolj dinamično delovanje šole. Ker se podobne težave pojavljajo verjetno na vseh osnovnih šolah, smo prišli na idejo, da bi prenovili tako imenovane zapisnike redovalnih konferenc in bi namesto Excelove datoteke postavili portal, preko katerega bi učitelji vnašali podatke, ki jih sprejmemo na redovalnih konferencah. Gre predvsem za sklepe konferenc, podatke o učencih s šibkim znanjem, podatke o učencih z negativnimi ocenami, pohvalami, vzgojnimi ukrepi ...

ZASNOVA INTRANETNE REŠITVE

Najbolj nas je skrbela varnost prejšnjega vnašanja, saj je Excelovo datoteko lahko odprl vsak, ki je prišel mimo računalnika. Druga stvar, ki nas je motila, je bila zasedenost računalnika, na katerem je bila Excelova datoteka. Ker imamo razmeroma veliko učencev, s tem tudi oddelkov, je bila vrsta za uporabo računalnika dolga. Preko spletne aplikacije bi rešili oba problema, in sicer varnost, saj bi vsak učitelj dostopal zgolj do svojega razreda, hkrati pa bi bilo na bazo lahko prijavljenih več učiteljev. Tako aplikacijo bi lahko uporabljali vsi učitelji hkrati, ki bi imeli dostop do interneta. Za prvo fazo izpeljave takega projekta smo si zadali cilj, da bo možno vpisovati zapisnike redovalnih konferenc. V drugi fazi izdelave projekta bomo izdelali še letno statistiko, ki jo je potrebno izpolniti ob koncu šolskega leta, v tretji fazi bomo dodali še zapisnike pedagoških konferenc, ki potekajo enkrat mesečno, datoteke s spričevali, formularje za izdelavo vzgojnih ukrepov ... V četrti fazi pa bomo izdelali poročila, preko katerih bomo lahko pogledali uspešnost učiteljev, posameznih razredov, učencev z več šibkimi ali nezadostnimi ocenami itd.

Ker se verjetno večina šol v Sloveniji srečuje s podobnimi problemi, bi tako aplikacijo lahko uporabile vse šole, s čimer bi si olajšale delo. V končni fazi bi lahko to aplikacijo povezali s strežnikom na Ministrstvu za šolstvo in šport, kamor bi šole pošiljale podatke o uspehu učencev. Tako bi tudi na ministrstvu imeli vedno pri roki točne in ažurne podatke. S tem bi dosegli večjo preglednost nad uspešnostjo posamezne generacije skozi celotno obdobje šolanja. Izvedeli pa bi tudi za uspešnost posamezne šole.

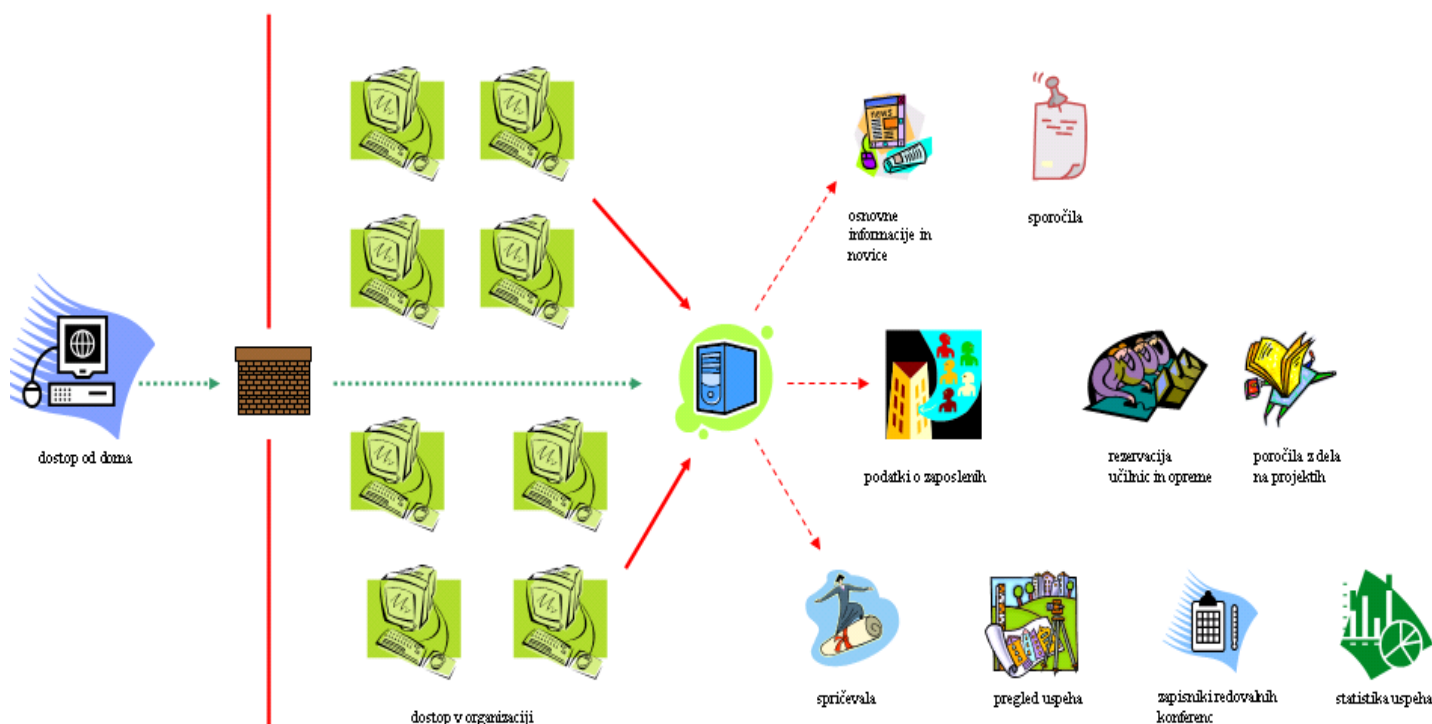
Danes imamo na voljo veliko različnih tehnologij za izdelavo spletnih aplikacij. Razlike med njimi so velike. Nekatere so prosto dostopne, druge pa je potrebno plačati. Ker je šolstvu pomemben vsak tolar, je potrebno dobro premisliti, kakšno tehnologijo bomo uporabili ter kolikšni bodo naši stroški.

V večini šol so podatki in informacije vezane na učni uspeh učencev ter delo učiteljev. Na podlagi različnih predlogov, ki so jih podali zaposleni, bo vsebina intranet portala zajemala naslednje kategorije: Novice, Zaposleni in Učenci. V teh kategorijah bodo podkategorije: osnovne informacije in novice, sporočila, podatki o zaposlenih, rezervacija učilnic in strojne opreme, poročila dela aktivov ter dela na projektih, zapisniki redovalnih konferenc, spričevala, pregled uspeha za posamezen razred, statistika uspeha za posamezen razred.

Za slovenske osnovne šole predlagamo strukturo portala, kot jo kaže slika 1, saj bi s tako strukturo lahko dosegli optimalno pokritost potreb in želja, učiteljev in vodstva šole. Učitelji bi hitro dobili podatke o posameznih učencih iz svojega razreda, vodstvu bi bili dostopni vsi podatki o učiteljih in učencih, učenci pa bi imeli vpogled v svoje podatke.

Med novicami bodo objavljeni najnovejši dogodki, ki se dogajajo na šoli. Sporočila pa se bodo izmenjavala na forumu, kjer bo vsak zaposleni lahko izrazil svoje mnenje.

V kategoriji Zaposleni bo mogoče najti interni telefonski imenik in e-poštne naslove zaposlenih. Ker so ti razdeljeni med različne aktivne znotraj organizacije in med njimi običajno ni velike povezanosti, bo tukaj mogoče oddati tudi poročilo, kaj dela določen aktiv ter kako se s tem spreminja učni proces. Ugotavljamo tudi, da bi bilo dobro postaviti na portal rezervacije opreme in učilnic in zaradi tega je predviden razdelek, kjer bo to mogoče narediti kar od doma. Velikokrat se namreč zgodi, da učitelj, ki želi v svoji učilnici določeno uro imeti projektor, to ugotovi šele doma.

Slika 1: Predvidena vsebina intraneta. Vir: Prirejeno za primer osnovne šole po zgledu Horgan, 1998.

V kategoriji Učenci pa bodo informacije o učencih v razredih. Razredniki bodo tako lahko kar od doma napisali zapisnike redovalnih konferenc, izpolnili spričevala, jih natisnili in ob koncu leta izdelali statistiko in pregled uspeha.

Na sliki 2 sledi kratka predstavitev posameznik komponent portala, ki so opisane spodaj.

Predmet	Razred
Multimedija	8.A
Multimedija	8.B
Multimedija	8.C
Multimedija	8.D
Računalniška omrežja 1. skupina	9.A
Računalniška omrežja 1. skupina	9.B
Računalniška omrežja 1. skupina	9.C
Urejanje besedila 1. skupina	7.A
Urejanje besedila 1. skupina	7.B
Urejanje besedila 1. skupina	7.C
Urejanje besedila 1. skupina	7.D

Slika 2: Izgled portala razvitega za potrebe osnovne šole.

Vsak zaposleni ima naštete predmete, ki jih uči. V zgornjem desnem kotu je zapisan uporabnik, ki je prijavljen v portal, spodaj pa se mu odšteva čas do trenutka, ko ga bo aplikacija zaradi nedejavnosti samodejno odjavila. Samodejno odjavljanje je bilo vpeljavano zaradi pozabljivosti uporabnikov. Tako nam ni potrebno skrbeti, če se nekdo pozabi odjaviti.

Učitelj, ki je razrednik določenega razreda, mora ob koncu redovalne konference napisati zapisnik (Zapisnik red. konf.), kjer navede učence, ki so negativni ali pa imajo šibko znanje na določenem področju. Zapisnik se je zelo poenostavil, saj so učenci tega razreda že vneseni in jih je potrebno s klikom le izbrati ter napisati komentar, zakaj ima učenec negativno oceno ali šibko znanje. Vse to se potrdi z gumbom Shrani. Ko je učitelj vnesel vse učence, lahko zapisnik zaključi. Običajno ravnatelj določi datum, do katerega ga je potrebno zaključiti. Zaključenega zapisnika ni več mogoče popravljati, ampak ga lahko le pregledujemo. Če je učitelj zapisnik zaključil in bi rad še kaj dodal, se mora najprej dogovoriti z ravnateljem, potem pa še z administratorjem portala, saj ima le on možnost, da odklene zapisnik.

The screenshot shows the 'Interko - Intranet OŠ Davorina Jenka' interface. At the top right, there is a 'Prijava' (Login) section with user information: 'Uporabnik: [username]', 'Prijava ob: 23.05.2010 @ 14:38', and 'Neaktiven si lahko še: 14:55'. Below this is a 'Pomoč Verzije Vizitka' menu. The main navigation bar includes 'Domov', 'Sporočila', 'Zapisnik red. ko', 'Spričevalo', 'Pregled uspeha', 'Statistika', and 'Moje nastavitve'. The left sidebar contains 'Konferenca 1', 'Konferenca 2', 'Konferenca 3', 'Učni uspeh - pomembno' (with a note about entering grades), and 'Opozorilo' (warning about session timeout). The main content area is titled 'Zapisnik redovalne konference: 22.06.2010' and includes fields for 'Šolsko leto 2009/2010', 'Razred' (6C), 'Število učencev v razredu' (20), 'Št. učencev z nezad. oceno' (0), and 'Ime in priimek učitelja'. There are also radio buttons for 'nezadostno' (selected) and 'šibko', and a text area for 'pripombe o oceni, predlagane rešitve'. At the bottom, there are buttons for 'Shrani', 'Zaključni', and 'Izvozi', and a table header with columns 'Učenec', 'Predmet', 'Komentar', and 'Uredi Briši!'.

Slika 3: Zapisnik redovalne konference.

Pri vnosu uspeha za posamezen predmet učitelj za svoj predmet in nivo vpiše število učencev, ki so bili odlični, prav dobri ipd., računalnik pa mu avtomatsko izračuna srednjo oceno ter število točk. Vse skupaj tvori uspešnost celotnega razreda

Vsak učitelj mora ob koncu leta izdelati tudi statistiko svojega razreda (Statistika). Tako lahko vidimo za vsak razred, koliko učencev je bilo vpisanih, koliko učencev je razred izdelalo ter koliko jih je imelo popravne izpite.

Na portalu smo določili tudi področje, kjer je možno napisati sporočila. Na ta način nas ravnatelj vabi na koordinacijske sestanke. Določili smo tudi področje Splošno, kjer se odvija splošna debata v obliki že znanih forumov. S tem smo povečali komunikacijo med učitelji, saj smo po izgradnji prizidka k šoli izgubili povezanost med seboj (Sporočila).

Ker ravnatelj nima časa pregledovati vseh zapisnikov, ima možnost pogleda na enem mestu (Pregledi).

V Administraciji je izdelan administratorski vmesnik, ki omogoča administratorjem samega portala spreminjanje nastavitev, učencev, predmetov ter učiteljev v posameznem šolskem letu.

ZAKLJUČEK

Izkušnje uporabe intranetnega portala v osnovni šoli so zelo dobre. Seveda pa se kažejo že potrebe po novih funkcijah. V nadaljnjih fazah razvoja intraneta je predvideno:

- tekoče posodabljanje intranetnih povezav in na intranetu objavljenih podatkov, zlasti podatkov o učencih,
- izdelava evidence odsotnosti zaradi dopustov,
- izdelava statističnih poročil za posamezen razred,
- izdelava poročila uspeha za učitelja ter predmet,
- izdelava elektronske redovalnice,
- razširitev intraneta ob zanimanju drugih šol v regiji,
- povezava z MŠŠ.

VIRI IN LITERATURA

- Cimio, James, 1997: Intranets: The Surf Within. Rockland: Charles River Media, Inc.
- Eckerson, Wayne, 1999: 15 Rules for Enterprise Portal. Oracle Magazine. Volume XIII / No. 4
- Honeycutt, Jerry, 1997: Internet v uporabi, Izola: DESK
- Jaklič, Jurij et al, 1996.: Intranet – alternativa za realizacijo informacijskega sistema. Informatika. Ljubljana: Slovensko društvo informatika, št. 4
- Vidmar, Tone, 1997: Računalniška omrežja in storitve. Ljubljana: Atlantis.

<http://www.mss.si>
<http://www.zrss.si>
<http://www.ris.org>
<http://www.cio.com>
<http://www.idc.com>

Strokovni življenjepis

Boštjan Mohorič je organizator informacijskih dejavnosti in učitelj računalništva na OŠ Davorina Jenka v Cerkljah. Leta 2003 je diplomiral kot organizator informatik na Fakulteti za organizacijske vede v Kranju. Po študiju pa se je vpisal na podiplomski študij Management informacijskih sistemov na tej fakulteti in ga januarja 2007 zaključil.